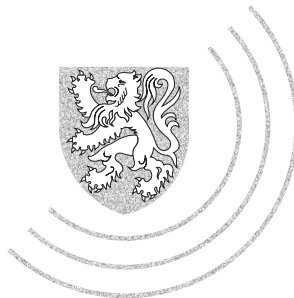

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

12 oktober 1999

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Karel De Gucht en mevrouw Patricia Ceysens –
betreffende de uitbouw van een behoeftegestuurd palliatief plan

Dit voorstel van resolutie werd, wat mevrouw Patricia Ceysens betreft,
op 14 juli 2003 overgenomen door de heer Koen Helsen.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel van resolutie heeft tot doel een behoeftegestuurd palliatief plan te ontwikkelen waarbij de terminale patiënt centraal staat en waarbij alle zorgvormen (thuiszorg, dagcentra, palliatieve netwerken, palliatieve samenwerkingsverbanden en palliatieve eenheden) op elkaar, maar vooral op de behoeften van de patiënt moeten worden afgestemd.

In de verzorgingssector is één van de kerntaken van de overheid het afstemmen van de behoeften van de bevolking en het bestaande aanbod van diensten. Dat is zeker het geval wat de palliatieve zorgen betreft. De behoeften zijn immers bekend. We weten dat meer dan 70 % van de bevolking thuis wenst te overlijden, terwijl meer dan 70 % in ziekenhuizen sterft en slechts 3 % in specifieke palliatieve eenheden. Slechts 20 % van de mensen kunnen thuis stervensbegeleiding krijgen.

In het verleden werd zowel op gemeenschapsniveau als op federaal niveau heel wat gerealiseerd op het vlak van de palliatieve zorgverlening. Dat wekt soms de verkeerde indruk dat palliatieve zorgverstrekking in ons land optimaal geregeld zou zijn. Bij nader inzien blijkt dat de bestaande initiatieven nog heel wat lacunes vertonen.

– De vergrijzing van de bevolking en de toename van het aantal kanker- en aidspatiënten naast de toename van sterk slopende chronische ziekten zullen een groter aanbod aan palliatieve voorzieningen noodzakelijk maken.

– Er bestaat op dit ogenblik onvoldoende continuïteit in de financiering van de bestaande initiatieven. Sommige initiatieven overleven louter op basis van liefdadigheid, andere worden in hun werking belemmerd door een gebrekkige financiële ondersteuning.

– Onderzoek wijst uit dat de meerderheid van de patiënten thuis wenst te overlijden, terwijl in de praktijk blijkt dat slechts een kleine minderheid van de terminale patiënten thuis stervensbegeleiding kan krijgen. Momenteel wordt de patiënt die thuis verzorgd wordt, financieel benadeeld ten opzichte van de patiënt die ziekenhuisverpleging krijgt. Indien we het recht op vrije keuze van de patiënt willen garanderen, moeten voor de palliatieve thuiszorg bijgevolg meer middelen worden uitgetrokken. De ontoereikende voorbereiding van de zorg-

verstrekkers, de gebrekkige ondersteuning van de mantelzorger en het tekort aan oppasdiensten zijn eveneens knelpunten die de palliatieve zorg belemmeren.

Stervensbegeleiding is een essentiële opdracht voor de geneeskunde die vaak verwaarloosd wordt. Essentieel voor een goede palliatieve zorgverlening is de opleiding en navorming in goede pijnbestrijding, voor artsen en verplegenden. Naast de multidisciplinaire benadering van palliatieve zorgverlening bij kankerpatiënten moet ook de deskundigheid in palliatieve zorgen voor andere terminale ziektes, zoals dementie, en palliatieve pediatrie vergroten.

Aangezien de bevoegdheden inzake de palliatieve zorg verdeeld zijn tussen de gemeenschappen en de federale overheid, veronderstelt de realisatie van een uitgebouwd palliatief zorgbeleid een verregaande samenwerking tussen de verschillende overheden. Om die reden wordt in het voorstel van resolutie aan de Vlaamse regering gevraagd initiatieven te nemen om een samenwerkingsakkoord te sluiten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de federale Staat inzake de palliatieve zorgverlening. Samen met dit voorstel van resolutie wordt een voorstel van resolutie betreffende de uitbouw van een behoeftegestuurd palliatief plan ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Om een behoeftegestuurd beleid inzake palliatieve zorg uit te bouwen wordt in het voorstel van resolutie aan de Vlaamse regering gevraagd om een palliatief beleidsplan te ontwikkelen. Er moet dus een coherente visie op stervensbegeleiding in een palliatief plan uitgetekend worden. Alle zorgvormen zullen daarbij op elkaar, maar vooral op de behoeften van de patiënt, moeten worden afgestemd.

Karel DE GUCHT

Patricia CEYSENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse regering :

- initiatieven te nemen om een samenwerkingsakkoord te sluiten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de federale Staat inzake de palliatieve zorgverlening ;
- een behoeftegestuurd palliatief plan te ontwikkelen, gebaseerd op de behoeften van de patiënt, waarin de volgende krachtlijnen worden opgenomen :

A. wat de algemene principes van het palliatieve plan betreft :

- 1° bij het nemen van initiatieven inzake de palliatieve zorgen het recht op vrije keuze te garanderen voor de patiënt, de hulpverleners, de zorgverstrekkende instellingen en de organisaties ;
- 2° initiatieven te nemen om voor de organisaties die actief zijn in de palliatieve zorg, kwaliteitsnormen te ontwikkelen ten bate van de patiënt en zijn omgeving, in samenwerking met de bestaande organisaties die het werkveld en de behoeften kennen ;
- 3° initiatieven te nemen om de palliatieve zorg en pijnbestrijding op te nemen in de opleiding en de vorming van de medische en paramedische beroepen ;
- 4° initiatieven te nemen om in samenwerking met de federale overheid programma's van wetenschappelijke ondersteuning voor de ontwikkeling van palliatieve zorg op te zetten, in samenwerking met de bestaande organisaties die het werkveld en de behoeften kennen ;
- 5° in samenwerking met de federale overheid de palliatieve zorgbehoeften en het bestaande zorgaanbod na drie jaar te evalueren ;
- 6° initiatieven te nemen om, in samenwerking met de federale overheid, de mantelzorg maximaal te ondersteunen ;

B. wat de voorzieningen van het palliatieve zorgaanbod betreft :

1° inzake de palliatieve netwerken en palliatieve samenwerkingsverbanden ;

- initiatieven te nemen om in samenwerking met de federale overheid de palliatieve netwerken en palliatieve samenwerkingsverbanden zodanig te organiseren dat noch witte vlekken noch overlappingsen in het palliatieve landschap blijven bestaan ;
- initiatieven te nemen om de federale overheid ertoe aan te zetten maatregelen te nemen opdat de netwerken op een kwaliteitsvolle wijze kunnen voldoen aan het besluit van 3 mei 1995 (Belgisch Staatsblad van 18 augustus 1995) en de vier koninklijke besluiten van 19 juni 1997 (Belgisch Staatsblad van 28 juni 1997), rekening houdende met de anciënniteit ;
- in samenwerking met de federale overheid maatregelen te nemen opdat de subsidies en de controle gebundeld worden ;
- initiatieven te nemen om de federale overheid ertoe aan te zetten de versoepeling van de RIZIV-voorwaarden voor de subsidiëring van de equipes mogelijk te maken ;
- initiatieven te nemen om de federale overheid ertoe aan te zetten maatregelen te nemen om de multidisciplinaire equipes uit te breiden met een psychosociale functie ;

2° inzake de palliatieve thuiszorg :

- initiatieven te nemen om in samenwerking met de federale overheid een structurele financiering uit te trekken voor de eerstelijns werkers, teneinde de thuisverzorging van palliatieve patiënten te garanderen ;
- initiatieven te nemen om in samenwerking met de federale overheid maatregelen te nemen om tegemoet te komen aan de onderbezetting en de hoge werklast waarmee de eerstelijns werkers worden geconfronteerd, zodat een kwaliteitsvolle palliatieve thuiszorg mogelijk wordt ;

- initiatieven te nemen om een wettelijke regeling uit te werken inzake de nachtopvang in de thuiszorg ;
- 3° inzake de palliatieve functie in een rust- en verzorgingstehuis (RVT) :
- in samenwerking met de federale overheid initiatieven te nemen voor de financiële ondersteuning van aangepaste palliatieve zorgvormen in de RVT's (onder meer palliatief dag- en nachtverblijf, palliatief kortverblijf, palliatief langverblijf, palliatieve eenheid in RVT) ;
 - in samenwerking met de federale overheid initiatieven te nemen om de uitbouw van een palliatief support team financieel te ondersteunen ;
- 4° inzake de palliatieve functie in rusthuizen, rekening houdend met het feit dat er geen reglementering bestaat met betrekking tot de uitbouw van een palliatieve functie in rusthuizen, initiatieven te nemen om via gepaste stimuli de creatie van een palliatieve zorgcultuur in rusthuizen te integreren waarbij die rusthuizen bijzondere aandacht schenken aan de vorming van hun personeel ;
- 5° inzake de palliatieve functie in ziekenhuizen :
- initiatieven te nemen om de federale overheid ertoe aan te zetten de uitbouw van een palliatieve functie in elk ziekenhuis financieel te ondersteunen ;
 - initiatieven te nemen om samen met de federale overheid de gepaste stimuli te nemen opdat de ziekenhuizen inzake de palliatieve zorgcultuur meer en beter samenwerken met de palliatieve thuiszorg ;
- 6° inzake de gespecialiseerde residentiële eenheden voor palliatieve zorg initiatieven te nemen om de federale overheid ertoe aan te zetten het oprichten van palliatieve bedden op een evenwichtige wijze te laten geschieden, dat wil zeggen : rekening houdend met de kwaliteit van de werking, de regionale spreiding en een optimale toegankelijkheid ;
- 7° inzake de dagcentra voor palliatieve zorg en hospices initiatieven te nemen om de federale overheid ertoe aan te zetten een regeling voor de financiering van de dagcentra uit te werken.

Karel DE GUCHT

Patricia CEYSENS
